

Тәрбиеу – білім беру процесінің шематограммасы

Білім беру ұйымы: ШҚО білім басқармасы Өскемен қаласы бойынша білім бөлімінің № 6 «Күншұақ» балабақша- бөбекжайы КМҚК

Топ: «Балдыртан» ортаңғы топ

Балалар жасы: 3 жастағы

Жоспар қандай кезеңге жасалды: (23.10.23 – 27.10.23)

Тәрбиешілер: Балғынбек К.Қабдуалиева Г.К

Күн тәртібі	Дүйсенбі 23.10.23	Сейсенбі 24.10.23	Сәрсенбі 25.10.23	Бейсенбі 26.10.23	Жұма 27.10.23
Балаларды қабылдау	Көңілді смайликпен қарсы алу.	Жүрекпен қарсы алу		Көңілді смайликпен қарсы алу	Мейірімді сөздермен қарсы алу
Ата-аналармен әңгімелесу, келіссөз беру	Баланың денсаулығы жайлы әңгіме (Мединаның балабақшадан қан қалу себебі неліктен?)	Баланың басқа балалармен қарым – қатынасы жайлы әңгіме (Е.Нұралдин балалармен қарым-қатынас жасауы, топқа араласып кетуі)		Баланың топтағы көңіл-күйі жайлы әңгіме (Байсалдың көңілізін кіру себебімен жұмыс жасау)	Баланы шығармашылық дағдыға тарту қыстықтыру (Аснаны сурет, мүсіндеуге қыстықтыру жолдары)
Балалардың дербес әрекеті (бау кимбалды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар асрау және тағы басқа әрекеттер)	«Ыдыс (тәрелке)» (заттық мүсіндеу) М: Ермексез кесектерінен бөліп алу, дөңгелектеу, жалпақтау тасіктеріне үйрету. Шығармашылық дағды	Суретпен жұмыс: «Менің ойыншықтарым» М: Сұрық-жауап әдісін қолдану, сурет бойынша сөйлей білуге үйрету. коммуникативтік дағды		Дос-Түсіне қарай тіп- М: түстерді ажырата білу, қол моторикасын дамыту Танымдық, лияткерлік дағды	«Мақта қыз бен мысық» Мәжіліс кітабына бұрышпенді тыңдау коммуникативтік дағды
Танертенгі жаттығу	Қазан айына арналған танертенгі жаттығудың кешені №2	Қазан айына арналған танертенгі жаттығудың кешені №2		Қазан айына арналған танертенгі жаттығудың кешені №2	Қазан айына арналған танертенгі жаттығудың кешені №2

	(Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).	(Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).		(Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).	(Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).
Таңғы ас	Бата: Бата: Жаратқан нем күдірет, Ақ батамды қабыл ет. Аман сақта елімді, Аман сақта жерімді. Ел-жұртым аман болсын! (коммуникативтік дағды)	«Қасықты дұрыс ұстаймыз». Мәтін: Үстел басында қарапайым мінез-дағдыларын қалыптастыру, қасықты дұрыс ұстауға дағдыландыру. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, келескілердің еңбек әрекеті)		Балалардың қажетіне жарай суықты пайдалану іскерлігін бекіту, көмек сұрау туралы өтінішті ауытшы білдіруге үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету)	Бата: Дастарқан мол болсын, Денсаулық зор болсын» Бақыт үйде жән болсын, Күнде, күнде той болсын (коммуникативтік дағды)
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Қолдарындағы сыйқырлы қонырауды бір-біріне кезек-кезек беру арқылы қайырып, сәтті күн тілейді. арқылы. (Коммуникативтік дағды)	«Тілек шоғы» Балалар бір-бірінің қолынан ұстап, жақсы тілектер тілейді. Тәрбиеші балалардың назарын ойындарға дайындалған материалдарға аударады (Коммуникативтік дағды)		Шеңберге тұрып, қолдарымыздан ұстап, қолымыз арқылы бір-бірімізге жылулық сыйлаймыз -Қайырым тандостарым -Жылулық сыйлаймын. (Коммуникативтік дағды)	«Көңілді күн» әуесімен бірге билеп аламыз. Бір-бірімізге бүгінгі күнге сәттілік тілейміз. (Шығармашылық дағды, коммуникативтік дағды)
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	Дене шынықтыру (Маман жоспары бойынша)	Қазақ тілі (Маман жоспары бойынша)		Музыка (Маман жоспары бойынша)	Дене шынықтыру (Маман жоспары бойынша)
	«Мен күз мезгілін ұнатамын» М: Балалардан мезгіл	Кітаптарға қызығушылықты ояту. «Мақта қыз бен мысық»		«Бәйтерек» М: қарапайым құрылысын сызбаларға.	«Менің асығым» М: Асықтардың көлемін, түсін, атауларын кестіге білді

	жайлы сұрау, өз ойларын айта білу. Әлеуметтік-эмоционалды дағды	М: ертегі кейіпкерлерімен танысу, ретімен айтуға үйрету, шығарманың кейіпкерлеріне жанаһарлық танытуға тәрбиелеу. Коммуникативті дағды	суреттегі үлгісіне қарап дерктеуге және тастайшаларды тігінен қатарға орналастырып, бір-бірімен мықтап бекіту тәсілдерін қолданып, өзбетінше құрастыруға мүмкіндік беру, құрылысын талдауға баулу. Танымдық-интерактивті дағды	бағдарлай білуін қалыптастыру, жатыс түрлерін тануын қалыптастыру. Коммуникативті дағды
Екінші таңғы ас	Бата: Бата: Жаратқан ием күдірет, Ақ батамды қабыл ет, Аман сақта елімді, Аман сақта жерімді, Ел-жұртым аман болсын! (коммуникативтік дағды)	Тамақтану. Тамақты аузын жауып шайнау, қажет болған жағдайда майлықты қолдану дағдыларын бекіту мәдени-тигінділік дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету)	«Көжес қол жууға барады» ойын жағдайына ойнау-қажет болған жағдайда жеңдерін орап, сабырды болуға, ұқыпты болуға үйрету (кйімді суламау, суды талпау). (мәдени-тигінділік дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету)	Бата: Дастархан мол болсын, Денсаулық зор болсын, Бақыт үйде көп болсын, Күнде, күнде той болсын (коммуникативтік дағды)
Серуенге дайындық	Киіну-шешіну Дағдылар мазмұны: Балаларға түймелерді дұрыс түймелеу, сырытпаны дұрыс жүргізуді үйрету «Тасбақаға көмектесемі?» (Өз-өзіне қызмет ету дағдысы)	Киіну-шешіну. Дағдылар мазмұны:Дидактикалық жаттығу «Қысқы киім кино реті» бір-біріне көмек беруге үйрету.Мінет-құдық ережелерін үйретуді жалғастыру. (Өз-өзіне қызмет ету дағдысы)	Киіну-шешіну Дағдылар мазмұны: Шұлықты, куртхана, бае кйімді дұрыс кино. Шешіну болмесінде өзін сабырлы ұстауға үйрету (Өз-өзіне қызмет ету дағдысы)	Дағдылар мазмұны: Киімге арналған шкафта тазалық пен тәртіпті өз бетінше сақтау қабілетін бекіту. Әдістемелік тәсілдер. Әдісіміз " Біз киімге арналған шкафта қалай ретке келтіреміз"

Серуен	Күнді бақылау М: Балаларды табиғат құбылыстарымен таныстыру: күннің қысқаруы, түннің ұзаруы түсінік беру. Бақылау: Серуен алдында балалардың көңіл – күйі көтере отырып, бүгін күн ашық, бірақ күн ыстық емес, жаздағыдай қатты қыздырмайды. Тәрбиеші күннің ауысып, орналасқан жерін байқатады; (күндіз және кешкілікте) күннің шығуын, батуын бақылау; күн сәулесінің терезеге түсуі бойынша күннің орналасуын белгілеу. (Экологиялық тәрбие)	Ағаштарды бақылау М: Күзгі табиғат құбылыстарымен таныстыру, күзгі ағаштарға назарларын аудару. Күзгі ағаштардың ерекшелігімен таныстыру. Сұрақ – жауап арқылы сөздік қорларын, ой – өрісін дамыту. Табиғатқа деген күйіленетіндіктерін арттыру, адамгершілік сезімге тәрбиелеу. Көркем сөз: Үшты талдан жапырақ Сары қоблек секілді Аспанда жай шатырап Тамшы жерге секірді Қимылды ойын: «Мысық пен торғайлар» М: Бір біріне кедергі келтірмей жүтіруге жаттықтыру Еңбек: Жапырақтарды жинау. М: Ұқыптылыққа тәрбиелеу.		Шықты бақылау М: Балаларды табиғат құбылысы шықпен таныстыру. Бақылау: Неге шөп дымқыл? Бұл дымқылдық қайдан келді деп ойлайсындар? Бұл қандай құбылыс? (Шық) Көркем сөз: Кейде ұйпап жетер Көк майса көрікті Алқаптағы көк егін Бұл күндері кінгіті Қимылды ойын: «Допты қағып ал» М: Шапшаңдыққа баулу. (Экологиялық тәрбие) Еңбек: Жапырақтарды жинау. Максаты: Ұқыптылыққа тәрбиелеу.	Тұманды бақылау М: Тірі және өлі табиғат түсінік беріп, табиғат құбылысы тұманды бақылау. Көрінісқан ортаның әлемділігін сезініп түсінуге үйрету, күздің алуан түрлілігін көруге үйрету. Тәрбиеші тұман ол – табиғаттың бір құбылысы екендігін айтады, күн шыға бастағанда тұман азая бастайды, ал күн жылына бастағанда тұман жоқ болып кетеді, ол ауа-райының өзгеруінен пайда болатын құбылыс. Болжам: Күз жылы болса, қыс ұзақ болады. Қимылды ойын: «Жалауға жүгір» М: Бір біріне кедергі келтірмей жүтіруге жаттықтыру (Экологиялық тәрбие)
----------------------	---	--	--	--	--

Серуспен оралу	Дағдылар мазмұны: Аяқ киімді қардан тазалап, орнына ұқыпты жөніп қою.	Дағдылар мазмұны: Сыртқы келбетіңізді жадағалау әдетін қалыптастырыңыз, әр киімді өз орнына дұрыс қою, досыңа көмектесуге тырыс. Өдістемелік тәсілдер. Өңгімелеу «Өрнерсенің өз орны бар», (өз-өзіне қызмет ету дағдысы)		Дағдылар мазмұны: Шешіну кезінде балаларды ішкі дұрыс бүктеу, қоюға үйрету. Өдістемелік тәсілдер. Дидактикалық жаттығулар «Кім киімді дұрыс және тез бүктейді» (өз-өзіне қызмет ету дағдысы)	Дағдылар мазмұны: Ересектердің көмегімен рет ретімен шешіну қабілетін бекіту. Өдістемелік тәсілдер: Дидактикалық жаттығу: «Қолжаюға киімдерді ұқыпты бүктеп қоюға үйретеміз (өз-өзіне қызмет ету дағдысы)
Түскі ас	Дағдылар мазмұны: Ас ішердің алдында жақсы тілек айту. Бата: Жаратқан нем күдірет, Ақ батамды қабыл ет. Аман сақта елімді, Аман сақта жерімді. Ел-жұртым аман болсын! Өдістемелік тәсілдер. Өңгімелеу : «Менің атамның батасы» (коммуникативтік дағдылар)	Дағдылар мазмұны: Балалардың назарын тағамға аудару, тамақтарын реттілігімен тауысып ішуге, нанның киімын жерге тастамауға үйрету. Өдістемелік тәсілдер. Дидактикалық жаттығулар: «Кім ұқыпты тамақтанады?» (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті)		Дағдылар мазмұны: Бата: Ас ішердің алдында жақсы тілек айту. Дастархан мол болсын, Денсаулық зор болсын» Бақыт үйде көп болсын, Күнде, күнде той болсын» Өдістемелік тәсілдер. Өңгімелеу : «Бата деген не?» (коммуникативтік дағды)	Дағдылар мазмұны: Үстел басында қарапайым мінез-дағдыларын қалыптастыру, қасықты дұрыс ұстауға дағдыландыру. Өдістемелік тәсілдер. Дидактикалық жаттығулар: «Он қолым, сол қолым», (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті)
Күндізгі ұйқы	Ертегілер айтып жағымды үнмен балаларды ұйықтату. Балалардың дұрыс қалыпта, бір-біріне кедергі келтірмей	Балаларға ұйықтауға жағымды жағдай жасау. Балалардың дұрыс қалыпта, бір-біріне кедергі келтірмей ұйықтауларын		Ертегісін оқып беріп, балаларды ұйықтату. Балалардың дұрыс қалыпта, бір-біріне кедергі келтірмей ұйықтауларын	Ертегі оқып беріп балаларды ұйықтату. Балалардың дұрыс қалыпта, бір-біріне кедергі келтірмей ұйықтауларын қалағалау.

	ұйықтауларын қалағалау.	қалағалу.		қадағалу.	
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Төсекте жатып жасайтын жаттығулар (2-3 минут) Созылу. Арқада жатып қолымызды жоғары көтеріп басымыздан асырап төсекке түсіреміз, көзімізді ашып жұмымыз (2- 4 рет) . (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)	Ойын «Жаз бен күз» оң жаққа қарап жатып күз дегенде тіземізді құлақтап алу, күзде суық тонамыз, жаз дегенде керілеміз (3- 4 рет) . (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)		Арқаның қалпын сақтауға арналған жаттығулар. (2 минут) Кел балалар тұрайық, Қолымызды жоғары созайық. Еңкейеміз еденге, арқамызды тік ұстап. Бір демалып алайық. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)	Майтабанның алдып алу. (2 минут) Арнайы жолдармен жүру. Орындыққа отырып екі аяғымызды алдыға созып бөспайларымызды бүту. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)
Бесін ас	Бата: Жаратқан нем құдірет, Ақ батамды қабыл ет. Аман сақта елімді, Аман сақта жерімді. Ел-жұртым аман болсын! Коммуникативті дағды	«Қасықты дұрыс ұстаймыз». Мақсаты: Үстел басында қарапайым мінез-дағдыларын қалыптастыру, қасықты дұрыс ұстауға дағдыландыру. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті)		Балалардың қажетіне қарай судың пайдалану іскерлігін бекіту, көмек сұрау туралы өтінішті ауызша білдіруге үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету)	Бата: Дастархан мол болсын, Денсаулық зор болсын» Бақыт үйде көп болсын, Күнде, күнде той болсын Коммуникативті дағды

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқа әрекеттер)	Зерттеу: «Жаңбыр жауып тұр» Стаканға су құйып, үстіне мақта салып, одан көк бояу тамызсақ, бояу жағымен мақта арқылы жайылады. Балалардың қызығушылығын дамыту. (Әлеуметтік-эмоционалды дағды)	Д/О: «Дүкенші» М: Дүкенде қандай заттар болатынын атау, өз ойларын жеткізе білуге үйрету, үлкендердің еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу, сөздік қорын кеңейту, ойын ережелерін орындай білу, топпен ойнауда ұйымшылдыққа баулу. (әлеуметтік және эмоционалды дағды)		«Алжамқыш ертегісі» М: Алжамқыштың қалғасындағы ертегі кейіпкерлерін шығара отырып, ертегі құрау немесе таныс ертегілердің кейіпкерлері арқылы ертегіні мазмұндап айтуға машықтандыру. (коммуникативтік дағды)	«Менің сүйікті ертегім» М: ертегі кітаптарға деген қызығушылығын ояту, кітаптарды жыртып, ұзыпты ұстауға үйрету. (әлеуметтік дағды, коммуникативтік дағды)
Балалармен жеке жұмыс	Азим, Алдиярдың тілдегі дыбыстарды дұрыс айта білуін және зейін қойып тыңдауын жетілдіру.	Айдос, Еркепазды сөйлеу қарқынын өзгерте білуге үйрету: баяу сөйлеу, -суреттер бойынша таныс шығармаларды таңуға, сұрақтарға жауап беруге үйрету.		Адия, Айшаны Зке тұра, кері санауды үйрету	Байсал, Ханәлідің сөздерге дауысты (а, ә, е, о, ұ) және кейбір дауыссыз (п-б, к-к, т-д, ж-ш, с-з) дыбыстарлы анық айта білуін қалыптастыру.

Серуенте дайындық	Киіну-шешіну. Дағдылар мазмұны: Әдістемелік тәсілдер. Бауларын, сырманы дұрыс қолдана алуларын бақылау. Әдістемелік тәсілдер. Дидактикалық жаттығу: «Досыма көмек» Ойын-өлең: «Досым» (Коммуникативтік дағды, өз-өзіне қызмет ету дағдысы)	Киіну-шешіну. Дағдылар мазмұны: Балалардың қол орамалын уақтылы қолдануға, ұқыптылыққа тәрбиелеуге шықару, ретпен киіну және шешіну, әр түрлі бекітілдерді қолдану қабілетін үйрету. Әдістемелік тәсілдер. Дидактикалық жаттығу: «Тасбақаны киюдірмей!» Өз-өзіне қызмет ету дағдысы	Киіну-шешіну. Дағдылар мазмұны: Киінулерде мінезқұлық ережелерін сақтауға, сыпайы сөздерді қолдана отырып, көмек сұрауға үйретуді жалғастыру. Әдістемелік тәсілдер. Дидактикалық жаттығу: «Біз әдепті баламыз» Өз-өзіне қызмет ету дағдысы, әлеуметтік- эмоционалды дағды	Киіну-шешіну. Дағдылар мазмұны: киім кию ережесін сақтауға үйрету, серуенте арналған құралдарды дайындау. Әдістемелік тәсілдер. Дидактикалық жаттығу: «Не артық?» Өзіне-өзі қызмет ету дағдылары
Серуент	Қимылды ойын: Түрлі- түсті қоліктер Мақсаты: балаларды ойынның шартын бүзбай ойнауға, белгі бойынша қимыл- қозғалыс жасауға дағдыландыру, зейіндерін, байқағыштықтарын дамыту. Танымдық-ияткерлік дағды	Қимылды ойын: Торғайлар мен м ысық Мақсаты: балаларды ойынның шартын бүзбай ойнауға, белгі бойынша қимыл-қозғалыс жасауға дағдыландыру, зейіндерін, байқағыштықтарын, жүгіру дағдыларын дамыту. физикалық дағды	Қимылды ойын: Өзіне жаңа тап Мақсаты: балаларды ойынның шартын бүзбай ойнауға, белгі бойынша, мәтіннің сөзіне сай қимыл- қозғалыс жасауға дағдыландыру, зейіндерін, байқағыштықтарын, жүгіру мен жүру дағдыларын дамыту. физикалық дағды	Қимылды ойын: Аюдың апанашында Мақсаты: балаларды ойынның шартын бүзбай ойнауға, белгі бойынша, мәтіннің сөзіне сай қимыл- қозғалыс жасауға дағдыландыру, зейіндерін, байқағыштықтарын, жүгіру дағдыларын дамыту. физикалық дағды
Серуентпен орау	Дағдылар мазмұны: Ерессектердің көмегімен рет ретімен шешіну қабілетін бекіту. Әдістемелік тәсілдер:	Дағдылар мазмұны: Сыртыңа келбетіңді қалағалау әдетін қалыптастырыңыз, әр кіімді өз орнына дұрыс	Дағдылар мазмұны: Киімдерді бүктеп үйрену. Әдістемелік тәсілдер. Дидактикалық жаттығу «Аюға киімді	Дағдылар мазмұны: Киімге арналған шақаға тазалық нея тәртіпті өз бетімен сақтау қабілетін бекіту. Әдістемелік тәсілдер.

	Дидактикалық жаттығу: «Қолғабысқа киімдерді ұқыпты бүктеп қоюға үйретеміз» (коммуникативті дағды,өз-өзіне қызмет ету дағдысы)	қолғабысында көмектесуге тиыс Өдістемелік тәсілдер. Өңгімелеу «Өрнәрсенің өзі орны бар». (коммуникативті дағды,өз-өзіне қызмет ету дағдысы)		жалай бүктеу керектігін көрсетеміз» (коммуникативті дағды,өз-өзіне қызмет ету дағдысы)	«Өңгіме» Бұл киімге арналған шкафта жалай ретке келтіреміз» (коммуникативті дағды,өз-өзіне қызмет ету дағдысы)
Кешкі ас	Дағдылар мазмұны: Бата: Ас ішердің алдында жақсы тілек айту. Дастархан мол болсын, Денсаулық зор болсын» Бақыт үйде көп болсын. Күнде,күнде той болсын Өдістемелік тәсілдер. Өңгімелеу: «Жақсы тілектер». (Коммуникативтік дағды)	Дағдылар мазмұны: Балалардың назарын тағамға аудару, тамақтарын реттілігімен тауысып інуге, нанның қиқымын жерге тастамауға үйрету. Өдістемелік тәсілдер. Дидактикалық жаттығулар: «Алақан,длақан Күймақ пісті,балақан» (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті,коммуникативті дағды)		Дағдылар мазмұны: Торғай өлеңін жаттау,мағынасын түсіндіру. Өдістемелік тәсілдер.Өңгімелеу: «Торғай» өлеңін жайталау. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті,коммуникативтік дағды)	Дағдылар мазмұны: Дастархан басында қарапайым мінез-дағдыларын қалыптастыру,жақсыты дұрыс ұстауға дағдыландыру. Өдістемелік тәсілдер. Дидактикалық жаттығулар: «Он қолым,сол қолым». (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті)
Балалардың дербес әрекеті	«Қазтамаш гүлі» М: Табиғат бұрышындағы гүлдердің атауларын,пайдасы туралы айту,қазтамаш гүліне күтім жасау(Суару,топырағын	Музыкалық әрекет:«Асық әні»қимылмен көрсету. М:көңіл-күйлерінің көтеріңкі болуына жағдай жасау. Шығармашылық дағды		«Көңір»М:Құрылыс материалынан ағаш кесіндісінен құрастыру. Мәксаты: конструктивті ойлау қабілеттерін дамыту. шығармашылық дағды	Д:«Қай пішінге ұқсайды?» М:қай пішінді көрсеткенде топтан сол пішінге ұқсайтын затты атау. дағдыларды дамыту. ойлау қабілеттерін дамыту. танымдық-зияткерлік, дағды

	компетативтің сүрту)				
	Әлеуметтік-эмоционалды дағды				
Балалардың үйге қайтуы	Күзгі еңбек, үлкендердің еңбегі туралы әңгімелесуді ұсыну. Қауіпсіздік ережелерін сақтауға кеңес беру.	Анасының көмекшісі тақырыбында әңгімелесу. Үйдегі өзіндік әрекетті жайлы сұхбат.		Апта бойғы қызықты сәттерді әңгімелеу.	Баланың демалысын дұрыс ұйымдастыру, кеңес

Өлдікер: Асқар Бектұрғанова Ф.Б.
Тексерілген уақыты: 20.10.2023